PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 37 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 14 lutego 1930 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 7.II. w depeszy z Warszawy (Bratina) omawiają przemówienia posła Żarskiego podczas dyskusji budżetowej w Sejmie, podkreślając oświadczenie komunistycznego posła o tem, iż barykady w Hamburgu wskazują drogę walki proletarjatowi polskiemu oraz deklarację tegoż posła o tem, iż partja komunistyczna walczy o obalenie „dyktatury faszystowskiej" przez stworzenie zjednoczonego frontu robotników, chłopów i „uciskanych mniejszości narodowych" pod przewodem komunistów.

Izwiestja 9.II. donoszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż dyskusja nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości w Sejmie spowodowała demonstrację przeciwko ministrowi ze strony posłów komunistycznych. Posłowie Rożek i Dworzanin wskazali w swych przemówieniach, iż w Polsce mnożą się wypadki zamordowania więźniów politycznych i że w Prużanach władze więzienne zamordowały 18-letniego więźnia Liszkego.

Prawda 10.II. w art. wst. na temat akcji komunistycznej międzynarodówki podkreśla na pierwszem miejscu, iż w Polsce „co trzeci robotnik jest bezrobotny" i że polski przemysł włókienniczy przechodzi przez okres niebywałej depresji.

Prawda 10.II. w art. Bronkowskiego omawia „zaostrzenie walk klasowych w Polsce i akcję polskiej partji komunistycznej". Oświadczając, iż kryzys gospodarczy w Polsce ujawnił jaskrawie nietrwały charakter stabilizacji kapitalizmu w Polsce, pismo twierdzi, iż pierwsze objawy kryzysu gospodarczego zaznaczyły się w życiu polskiem w 1928 roku. VI plenum CK KPP wskazał w lecie 1929 roku na nieuniknione pogorszenie sytuacji gospodarczej. Na tle światowych trudności gospodarczych kryzys w Polsce nabiera mocniejszych akcentów. Najbardziej dotknięty jest przemysł włókienniczy. W Łodzi robotnicy pracują 2 — 3 dni na tydzień w największych zakładach. W przemyśle metalurgicznym poziom produkcji, który osiągał w 1928 roku wysokości przedwojennej, spadł do 40 proc. tej wysokości. W hucie Bismarka i w innych większych zakładach robotnicy zatrudnieni są przez 15 dni na miesiąc. W przemyśle metalowym i w zakładach budowy maszyn zaznaczyło się również poważne obniżenie poziomu produkcji. Przemysł garbarski zmniejszył produkcję o 45 proc. W przemyśle węglowym stan depresji odczuwa się od grudnia 1929 roku. Jedynie przemysł wojenny pracuje normalnie. Bezrobocie osiągnęło rekordowego poziomu. Liczba bezrobotnych, która wynosiła w połowie grudnia 1929 roku 154 tysiące osób, równała się w połowie stycznia 241 tysiącom osób. Gdy się zważy, iż statystyka urzędowa „fałszuje" liczby, można stwierdzić, iż liczba bezrobotnych równa się w Polsce conajmniej 300 tysiącom. Nędza mas potęgowana jest przez rozwój drożyzny. Robotnik łódzki zarabia przeciętnie 5,6 złotego, gdy koszta utrzymania wynoszą 9,4 złotego. Na tle tej sytuacji rozwija się w szybkiem tempie zrewolucjonizowanie mas ludności w Polsce. Wybuchają strajki, potęguje sie akcja bezrobotnych i odbywają się demonstracje i starcia z policją. Proletarjat wiejski nie pozostaje w tyle i walka strajkowa robotników rolnych na Ukrainie zachodniej przerzuciła się częściowo na Białoruś zachodnią. Wyrównywuje to dysproporcję w zrewolucjonizowaniu, jaka istniała dotychczas między proletarjatem miast a proletarjatem wsi. Równolegle wzrasta rewolucyjny wyzwoleńczy ruch narodowy. Ustrój faszystowski przechodzi przez okres kryzysu. Nominacja rządu prem. Bartla nie stanowi bynajmniej zwycięstwa parlamentaryzmu, lecz stanowi próbę wzmocnienia dyktatury faszystowskiej w celu ułatwienia faszyzmowi walki z proletarjatem i przyśpieszenia przygotowań do wojny przeciwko ZSRR. Tarcia wewnętrzne w obozie faszystowskim nie wykraczają po za ramy sporów o metodach ratunku dla istniejącego ustroju. KPP powinna opanować rewolucyjny ruch mas i skierować ten ruch w łożysko zorganizowanej ofensywy przeciwko dyktaturze faszystowskiej. Stawia to przed KPP kwestję opanowania wpływów nad klasą robotniczą, jako wstępu do opanowania wpływów nad masą włościańską. Partja powinna zlikwidować niewspółmierność, jaka istnieje między jej wpływem politycznym a organizacją zewnętrzną. Osiągnięcie tego celu umożliwione będzie przez jak najszersze zastosowanie taktyki „zjednoczonego frontu" mas w walce o postulaty proletarjatu. Partja powinna zjednoczyć we wspólnej walce robotników poszczególnych gałęzi przemysłu oraz robotników rolnych. Na pierwsze miejsce wysuwa się konieczność powiązania walki, jaką prowadzą bezrobotni, z wal-

ką, jaką pozostała klasa robotnicza prowadzi przeciwko dyktaturze faszystowskiej. Partja powinna tworzyć komitety bezrobotnych, powodować rozwój akcji opozycyjnej w związkach zawodowych, dążyć do wspólnych demonstracji bezrobotnych z tymi, którzy zagrożeni są przez redukcje. Partja powinna dążyć do łączenia demonstracji i strajków politycznych, prowadząc propagandę na rzecz ogłoszenia strajku powszechnego. Wszystko to powinno być połączone z kampanją w obronie ZSRR i z propagandą sukcesów sowieckiego państwa. Wszystkie te cele nakładają na KPP obowiązek wewnętrznej konsolidacji i zwalczania wszelkich odchyleń od polityki leninowskiej. Po VI plenum CK partja dokonała wielkiego postępu w zakresie konsolidacji i zwalczania prawicowego odchylenia, lecz niebezpieczeństwo, które płynie z poglądów Branda, Kostrzewy i Stefańskiego nie przestało istnieć. Żaden z wymienionych opozycjonistów nie wyrzekł się swych błędnych poglądów i pozycja ta doprowadziła prawicową opozycję KPP do otwartej walki przeciwko polityce komunistycznej międzynarodówki. Stefański, Pruchniak i inni zaproponowali partji nie stosowanie się do postanowień CK i komitetu wykonawczego międzynarodówki. Jest to pierwszy krok do zbliżenia między zwolennikami prawicowego odchylenia w KPP a międzynarodową opozycją prawicową. KPP nie pozwoli na to, aby w ten sposób wprowadzano rozkład do jej szeregów i poczyni nowe wysiłki w celu zwalczenia prawicowej opozycji.

MOCARSTWA A Z. S. R. R.

Prawda 9.II., omawiając wyrok sądu berlińskiego w sprawie fałszerzy sowieckiej waluty, oświadcza, iż nie wierzy „bajkom" o niezależności sądu w Niemczech i zapatruje się na wyrok, jako na zachętę dla przeciwsowiecikej akcji w Niemczech i jako na objaw „współzawodnictwa" między Francją a Niemcami w atakach przeciwko Z. S. R. R.

Izwiestja 7.II. omawiają w art. wst. stosunek prasy francuskiej do Z. S. R. R. na tle zaginięcia gen. Kutiepowa i zarzucają tej prasie przygotowywanie gruntu do „bandyckiego napadu" na ambasadę sowiecką w Paryżu. Pismo potępia ajencję „Hawasa" za jej rzekomą stronniczość w oświetlaniu sprawy Kutiepowa, zarzuca funkcjonarjuszom policji paryskiej rozsiewanie przeciwsowieckich pogłosek, protestuje przeciwko propagandowej akcji Milukowa i Kiereńskiego, zaprzecza wiadomościom o masowych egzekucjach w Z. S. R. R. oraz stwierdza, iż proletarjat sowiecki przypatruje się czujnie kampanji, która prowadzona jest przeciwko Z. S. R. R. w obozie kapitalistycznym. Rząd Z. S. R. R. niejednokrotnie udowodnił swe pokojowe usposobienie, lecz imperjaliści mylą się głęboko, gdy sądzą, iż będą mogli bezkarnie prowokować państwo sowieckie. W odpowiedzi na te prowokacje Z. S. R. R., opierając się o rozwój ruchu rewolucyjnego na Zachodzie, zada imperjalistom potężny cios.

RUMUNJA A Z. S. R. R.

Prawda 7.II. podaje, iż rada naczelna emigrantów z Besarabji i moskiewskie towarzystwo tych emigrantów urządziły w Moskwie wiec, podczas którego Kołarow przemawiał na temat międzynarodowej sytuacji i 12-ej rocznicy „oderwania Besarabji od Z. S. R. R.". Kołarow oświadczył, iż „po 12-u latach okupacji" Rumunja zniszczyła życie gospodarcze Besarabji, oparła swoją władzę na „białym terorze" i stworzyła sytuację, która sprzyja rozwojowi nastrojów rewolucyjnych. Zarzucając rządowi rumuńskiemu czynienie przygotowań do zbrojnego zatargu z Z. S. R. R. Kołarow oświadczył, iż ludność Besarabji, gdy nadejdzie chwila tego zatargu, zamieni wojnę przeciwsowiecką na wojnę domową. Po wysłuchaniu tego przemówienia zapadła uchwała, zawierająca wyrazy uznania dla komunistów w Besarabji oraz żądanie przyłączenia Besarabji do sowieckiej republiki Mołdawskiej i wprowadzenia sowieckiego ustroju w Rumunji.

SYTUACJA POLITYCZNA NA ŁOTWIE.

Siegodnia 7.II., omawiając w art. wst. dymisję min. Bałodisa, oświadcza, iż względy personalne nie odegrały roli w tej sprawie, lecz, że dymisja kierownika łotewskiej polityki zagranicznej jest wynikiem niezadowolenia pewnych kół łotewskich z wyników jego polityki. Występując w obronie tej polityki, pismo oświadcza, iż była ona oparta na tradycjach łotewskiej dyplomacji, polegającej na dążeniu do utrwalenia pokoju i do utrzymania przyjaznych stosunków ze wszystkiemi sąsiadami Łotwy. Będąc następcą min. Cielensa, min. Bałodis zdołał wyrównać kierunek łotewskiej polityki, któremu Cielens nadał zbyt wyraźny charakter pro-sowiecki, nie wiążąc się równocześnie z żadną inną orjentacją. Pismo życzy, aby przyszły kierownik polityki zagranicznej Łotwy uniezależniony był od wpływów partyjnych.

Siegodnia 13.II. (Ryga), donosząc o zamieszczonej w „Neue Preussische Kreuzzeitung" wiadomości o zawarciu pomiędzy Polską i Łotwą rzekomego sojuszu wojskowego, komunikuje na podstawie informacyj, otrzymanych ze źródeł miarodajnych, iż wiadomość ta pozbawiona jest całkowicie podstawy. Łotwa wogóle żadnych tajnych umów nie zawiera. Umowy są przez nią zawierane w drodze przewidzianej przez konstytucję oraz są zarejestrowane w Lidze Narodów. Artykuł wspomnianego wyżej pisma pełen jest w stosunku do rządu i armji łotewskiej insynuacyj, nie zasługujących na odpowiedź.

CHINY A Z. S. R. R.

Izwiestja 9.II. donoszą, iż władze Mukdeńskie utworzyły w Charbinie specjalną kancelarję do spraw sowieckich. Kierownikiem tej kancelarji jest b. delegat Chin w Chabarowsku Caj. Pismo zwraca się przeciwko emigracji rosyjskiej w Mandżurji, oświadczając, iż Charbin jest ponownie ośrodkiem przeciwsowieckiej akcji z udziałem atamana Siemionowa, który przybył do Charbinu w tajemnicy, aby podżegać Mongołów przeciwko Z. S. R. R. Białogwardziści rosyjscy w Chinach urządzają wiece, zgromadzenia, demonstracje i posiedzenia wojskowych organizacyj. Chińskie władze kolejowe wypowiedziały się za wypłaceniem odszkodowania zwolnionym kolejarzom białogwardyjskim. W okolicach Chingany gromadzą się uzbrojone oddziały białogwardyjskie. Władze chińskie wypłacają odszkodowania rodzinom białogwardzistów, którzy zostali zabici w walce przeciwko Z. S. R. R.

Drukarnia KADRA, Długa 50.

Drukowano na prawach rękopisu.